

F 14

Godkända revisorn A-son har hos Revisorsnämnden (RN) ansökt om förhandsbesked om huruvida hon kan åta sig uppdrag som styrelseledamot i den lokala företagarföreningen Y i X-stad (ideell förening). Till ansökan har bifogats kopior av föreningens årsbokslut och verksamhetsberättelse för år 2012 samt föreningens stadgar.

A-son har i ansökan och i kompletterande yttrande till RN uppgett följande.

Hon har inga andra styrelseuppdrag, utöver det i sitt eget bolag. Hennes byrå säljer inte några tjänster till föreningen. Arvodena till styrelseledamöterna i föreningen kommer som högst att uppgå till cirka 1 000 kr per år. Möjligen är det så att ersättning endast kommer att utgå till ordföranden, kassören och sekreteraren. Hon kommer inte att inneha någon av dessa poster utan endast ingå som en ordinarie styrelseledamot. Som sådan kommer hon inte att delta aktivt och företräda föreningen utåt eller aktivt värva medlemmar till den utan hennes uppdrag som styrelseledamot kommer att vara att arbeta med strategiska frågor och att bidra med sina kunskaper till andra styrelseledamöter. Föreningen har i dag sex styrelseledamöter. Två av dessa är styrelseledamöter i bolag där hon är vald revisor. Flera av hennes kunder är medlemmar i föreningen. Det kan inte heller uteslutas att blivande klienter också är eller kommer att bli medlemmar i föreningen. Såvitt hon känner till är tanken den att föreningens verksamhet ska ha ungefär samma innehåll som föregående år, dock med fokus på att öka medlemsantalet så att föreningen i alla fall går runt.

Av årsbokslutet och verksamhetsberättelsen för år 2012 framgår bl.a. att föreningen har cirka 230 medlemmar och att dess verksamhet i huvudsak har bestått i ett antal olika medlemsaktiviteter. Enligt föreningens stadgar kan medlemskap sökas av företagare och enskilda personer. I stadgarna anges vidare att föreningen ska verka för enskild företagsamhet bl.a. genom att stödja och främja medlemmarnas näringsverksamhet, verka för samarbete mellan näringsverksamhet och övriga delar av samhället samt företräda medlemmarna inför myndigheter och andra sammanslutningar inom närings- och samhällslivet.

RN gör följande bedömning.

Av 25 § första stycket revisorslagen följer att en revisor inte får utöva s.k. sidoverksamhet, dvs. annan verksamhet än revisionsverksamhet eller verksamhet som har ett naturligt samband med revisionsverksamhet, om utövandet är av sådan art eller omfattning att det kan rubba förtroendet för revisorns opartiskhet eller självständighet eller om utövandet på annat sätt är oförenligt med den ställning som följer av behörigheten att utföra lagstadgad revision. Av andra stycket i samma paragraf framgår att RN på ansökan av en revisor ska meddela förhandsbesked om huruvida en viss verksamhet är förenlig med kravet i första stycket.

Av förarbetena till revisorslagen framgår att sidoverksamhet i form av omfattande affärsverksamhet kan innebära en sådan risk för revisorns opartiskhet och självständighet att revisorn inte bör inneha uppdraget. Det anges vidare att revisionens intressenter överhuvudtaget inte bör behöva räkna med att en revisor innehar sidouppdrag som kan gå ut

över eller komma i konflikt med revisionsuppdraget och att tillsynsmyndigheten alltid bör kunna ingripa om revisorns sidoverksamhet är av sådan art eller omfattning att det kan rubba förtroendet för revisorns opartiskhet.¹

Av A-sons uppgifter framgår att två av föreningens styrelseledamöter också är styrelseledamöter i bolag i vilka A-son är vald revisor. En vald revisor ska inom ramen för sitt uppdrag bl.a. granska ledningens förvaltning.² Revisorn ska därvid bl.a. granska om styrelsens ledamöter har åsidosatt sina skyldigheter på ett sådant sätt att det kan föranleda ersättningsskyldighet. För det fall A-son åtar sig uppdraget som styrelseledamot i föreningen kommer hon att dela ett förvaltningsansvar med personer som är styrelseledamöter i bolag i vilka hon är vald revisor. Härigenom uppkommer en risk för att hon får en sådan relation till de två styrelseledamöterna att det kan rubba förtroendet för hennes opartiskhet och självständighet.³ Vidare är flera av hennes revisionsklienter medlemmar i föreningen. Den verksamhet som bedrivs i Y är således av sådant slag att den på flera olika sätt har eller kan få direkta beröringspunkter med A-sons revisionsverksamhet. Uppdrag som styrelseledamot i föreningen kan därmed komma att rubba förtroendet för hennes opartiskhet eller självständighet.⁴ Vid en sammantagen bedömning konstaterar RN att de ovan behandlade omständigheterna är av sådan art att de kan rubba förtroendet för A-sons opartiskhet och självständighet som revisor. Detta innebär att hon inte kan inneha uppdraget som styrelseledamot i den lokala företagarföreningen Y i X-stad.

Ärendet har avgjorts av RN genom dess tillsynsnämnd. I beslutet har deltagit hovrättspresidenten Sten Andersson, ordförande, f.d. hovrättspresidenten Gunnel Wennberg, vice ordförande, skattedirektören Vilhelm Andersson, auktoriserade revisorn Maria Danckler, avdelningschefen Eva Ekström, direktören Per-Ola Jansson, skattejuristen Kerstin Nyquist och auktoriserade revisorn Ola Wahlquist. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Anita Wickström, chefsjuristen Adam Diamant, chefsrevisorn Bodil Björk samt avdelningsdirektören Stefan Axelsson som har föredragit ärendet.

¹ Prop. 2000/01:146, Oberoende, ägande och tillsyn i revisionsverksamhet, s. 55.

² Se bl.a. 9 kap. 3 § aktiebolagslagen (2005:551).

³ RN:s beslut den 19 mars 2009, dnr 2009-106 (F 2/09 i RN:s praxissamling).

⁴ Jfr t.ex. RN:s beslut den 5 september 1997, dnr 1997-740 (F 18/97 i RN:s praxissamling).